

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Josef Holubář

Zpráva terminologické komise pro matematiku

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 7 (1962), No. 2, 122

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139728>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1962

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Zpráva terminologické komise pro matematiku

Ve schůzi konané dne 5. ledna 1962 pojednala terminologická komise o dosavadní práci a o perspektivním plánu další činnosti.

Komise pracovala od října 1958 v tomto složení: s. *J. Holubář* (předseda), s. *K. Havlíček*, s. *F. Hradecký* (zapisovatel), s. *M. Jelínek*, s. *E. Kraemer* a později s. *J. Sedláček*. Do února 1959 zpracovávala definitivní znění Názvů a značek školské matematiky. V té době projednala všechny připomínky došlé k původnímu elaborátu názvů a značek, který byl připravován v komisi JČMF za předsednictví s. akad. *Vl. Kořínka* už od roku 1954 a který byl předložen k diskusi širší matematické veřejnosti.

Komise pojednala o každém hesle názvů a značek a rozhodla se zřetelem k připomínkám o jejich konečném znění. Přitom navázala kontakt s terminologickou komisí fyziky při JČMF. Dále podle návrhu *J. Štastného*, spoluautora učebnic pro hospodářské školy, doplnila hesla z finanční matematiky a rejstřík vypracovaný s. *F. Hradeckým*. Předseda komise celý elaborát přehlédl, opatřil úvodem a připravil do tisku. Elaborát vydalo se souhlasem ministerstva školství a kultury Státní pedagogické nakladatelství koncem roku 1959. Tyto Názvy a značky školské matematiky jsou závazné pro školy všeobecně vzdělávací a odborné.

V roce 1961 byla terminologická komise rozšířena o slovenské soudruhy, které doporučil Slovenský výbor JČMF. Jsou to soudruzi: *Karol Rován*, *Milan Kolíbiar*, *Valter Šeda* a *Tibor Šalát*. V programu rozšířené komise se jedná o rozdílech mezi slovenskými termíny užívanými ve školské matematice se zřetelem k zavedeným a schváleným termínům českým. Slovenští soudruzi zpracují nejdříve podle českých Názvů a značek školské matematiky z r. 1959 slovenský elaborát názvů a značek, a to tak, že Ústav slovenského jazyka při SAV přeloží za spolupráce slovenkých matematiků české názvy a značky do slovenštiny. Pak bude moci slovenská skupina pracovníků poskytnout terminologické komisi při JČMF v Praze celý zmíněný elaborát k projednání. Slovenské znění má být hotovo asi do června 1962.

Další úkol, který terminologická komise při JČMF plánuje do příštích let, je zpracování české a slovenské frazeologie školské matematiky. Komise naváže za tím účelem nejprve styk s autory učebnic matematiky a deskriptivní geometrie pro všeobecně vzdělávací a odborné školy; požádá je, aby podali své návrhy frází užívaných v připravovaných učebnicích terminologické komisi při JČMF. Při zpracovávání návrhu frazeologie se dále počítá s účastí expertů z řad vysokoškolských a středoškolských učitelů matematiky, pracovníků vědeckých ústavů a s projednáním elaborátu s širší matematickou veřejností.

Josef Holubář

Zprávy z poboček

Brno

Přednášky pořádané pobočkou v druhém pololetí 1961:

1. Zahraniční hosté:

21. 9. promluvil profesor Sorbony *P. Dubreile* v přednášce „Automorphismes intérieurs d'un demi-groupe“ o vlastnostech jistého zobecnění známého pojmu vnitřního automorfismu na případ polorup: vztah $y = axa^{-1}$ pro konjugované prvky je při definici tohoto automorfismu nahrazen vztahem $ya = ax$ (v němž již inverzní prvek nevystupuje).

6. 10. seznámil posluchače s některými svými výsledky z teorie ploch v prostoru s absolutním útvarem složeným ze dvou mimoběžek profesor sofijské university *B. L. Petkančin* v přednášce nazvané „Über die Differentialgeometrie der Regelscharen in der zweiachsigen Geometrie“.